

TA 2016/26 PRINSENGATE LANGS HAAKON VIIS Plass, TRONDHEIM

Arkeologiske undersøkelser i forbindelse med oppgradering av
fortausdekket

Jantsch, Ann Kathrin

Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU)
 Storgata 2, Postboks 736 Sentrum, 0105 Oslo
 Telefon: 23 35 50 00
www.niku.no

Tittel TA 2016/26 Prinsensgate langs Haakon VII's Plass, TRONDHEIM Arkeologiske undersøkelser i forbindelse med oppgradering av fortausdekket	Rapporttype/nummer NIKU Oppdragsrapport 219/2016	Publiseringsdato [Publiseringsdato]
	Prosjektnummer 1020934	Oppdragstidspunkt 7.-16.11.2016
	Forsidebilde Tiltaksområdet sett mot NNV. Foto: Da_61143_001	
Forfatter(e) Jantsch, Ann Kathrin	Sider 20	Tilgjengelighet Åpen
	Avdeling Arkeologi	

Prosjektleder Ann Kathrin Jantsch
Prosjektmedarbeider(e)
Kvalitetssikrer Hanne Ekstrøm Jordahl

Oppdragsgiver(e) Riksantikvaren

<p>Sammendrag</p> <p>I forbindelse med oppgradering av fortausdekket i Prinsens gate langs Haakon VII's Plass, mellom Arkitekt Christies gate og Bispegata, ble det gravd ned til ca. 35 cm under dagens overflate for bærelag i forbindelse med resetting av betongheller. Tiltaket innebar en sporadisk arkeologisk overvåking av gravingen. Det meste av undersøkelsesområdet besto av moderne omrodede masser. Det ble registrert et mindre område med leire, mulig toppen av rasleiren, ved utearealet til Café Ni Muser. På leiren var det mulige rester av eldre dyrkningslag. Det var ingen observasjoner av middelalderlag i profilene.</p>
--

Emneord Trondheim; Prinsensgate langs Haakon VII's Plass; Arkeologisk undersøkelse; Leire; Dyrkningslag.

Avdelingsleder

Lise-Marie Bye Johansen

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	7
1.1	Administrativt.....	7
1.2	Tiltakets omfang.....	7
1.3	Arkeologisk, historisk og topografisk bakgrunn	7
1.4	Undersøkelsens målsetning	11
2	Undersøkelsen: Metode og gjennomføring	12
3	Resultater	14
3.1	Stratigrafi.....	14
3.2	Kulturhistorisk tolkning	15
4	Oppsummering og konklusjon	16
5	Litteratur.....	17
6	Vedlegg	18
6.1	Fotoliste.....	18
6.2	Innmålingsdata	18
6.3	MABYGIS-skjema	19

1 Innledning

1.1 Administrativt

Den 1.9.2016 og 26.9.2016 søkte Statens vegvesen, Riksantikvaren om dispensasjon fra kulturminneloven av 9. juni 1978 (kml), for graving i forbindelse med oppgradering av fortausdekket i Prinsens gate langs Haakon VII's Plass, Trondheim. Tiltaksområdet ligger innenfor den automatisk fredete «Middelalderbyen Trondheim», id. 90288. Den 30.9.2016 mottok Norsk Institutt for Kulturminneforskning (NIKU) oppdragsbestilling fra Riksantikvaren, hvor NIKU ble bedt om å utarbeide prosjektbeskrivelse med faglige problemstillinger og budsjett for arkeologiske undersøkelser i forbindelse med tiltaket (ref. 16/01662-6). Tilleggsopplysninger til oppdragsbestillingen er datert 5.10.2016 jf. epost fra Riksantikvaren. Riksantikvaren gav den 26.10.2016 dispensasjon for det omsøkte tiltaket (ref. 16/01662-8).

1.2 Tiltakets omfang

Fortausdekket i Prinsens gate på strekningen Arkitekt Christies gate – Bispegata skal rehabiliteres. Betonghellene skal tas opp og resettes. Det er behov for 0,4 m tykt bærelag under hellene. Det skal derfor graves ned til 0,4 m under dagens overflate i hele det aktuelle området. Gravedybde ble jf. tilleggsopplysninger redusert til 35 cm. Tiltaket omfatter en sporadisk arkeologisk overvåking av gravingen. NIKU ville være tilstede under deler av gravearbeidet. Tillatelse gjaldt kun graving i omrotet/moderne masse.

1.3 Arkeologisk, historisk og topografisk bakgrunn

Området ligger sør på Nidarneset og vest for Nidaros Domkirke. Det omsøkte tiltaket er lokalisert i et område der forekomst av middelalderske kulturlag teoretisk er mulig, selv om den middelalderske bybebyggelsen sannsynligvis ikke strakk seg så langt vestover. Funn av spor etter dyrking og åkerbruk er derfor i utgangspunktet mest aktuelt. Tidligere undersøkelser (bl.a. ved Statens Hus tomt og domkirkens vestfront) har i tillegg påvist spor etter eldre bosetning i form av ard- og konstruksjonsspor fra jernalderen. I tillegg har deler av området sannsynligvis blitt dekket av leire i forbindelse med det store raset som gikk rundt Kristi fødsel.

Prinsens gate ble anlagt av Cicignon etter bybrannen i 1681. Før brannen var undersøkelsesområdet åker og eng, bekreftet av Nauciers kart over Trondheim fra 1658. Kalvskinnen var kongens eiendom gjennom hele middelalderen, og ble først regulert til husbygging etter brannen i 1681.

Tiltaksområdet ligger også vest for den N-S-orienterte veien *Brogjeilan* vist på Nauciers kart. I Bergs rekonstruksjon av byplan og landeiendom i 1675 var eiendommer vest for *Brogjeilan* delt mellom tre håndverkere, men det er uvisst om de kun bodde der, eller også jobbet der (Berg 1951). På 1700-tallet, viser Lillies kart fra 1716 området som åpent dyrkningsland. I 1730 er området gjenbygd, men igjen åpent i 1820, og i 1830 vises hager vest for Bispeboligen. Området fortsetter som åpent land frem til i dag.

Det finnes flere arkeologiske registreringer i tiltaksområdets nærhet og et par undersøkelser på selve plassen. Under følger en oversikt over de mest nærliggende, til sist de på selve plassen:

Ved graving av grøft for avløpsrør i Ø-V retning gjennom *Waisenhusets* hage i 1989 ble det funnet rester av en brolagt vei (TA 1989/4). Denne tilsvarer trolig den N-S-gående *Brogjeilan* som eksisterte

fram til 1771, og som trolig lå ca. 5 m Ø for Waisenhuset. Mellom huset og restene av denne veien ble det i hovedsak funnet etterreformatoriske avfallslag og avfallsgroper ned til 1,4 m under overflaten. Steril undergrunn ble ikke observert.

I forbindelse med vannlekkasje ble det gravd en grøft på utsiden av *Waisenhuset* og en grøft under selve huset (TA 1996/22). Det ble bekreftet bevarte kulturlag med en tykkelse på minst 1,05 m. Lagene var trolig rester av etterreformatorisk aktivitet på gårdsplassen og husholdningsaktivitet i bygningen i V. Utgravingen påviste ikke sikre middelalderske levninger og påtraff heller ikke steril undergrunn.

I forbindelse med nedsetting av kum v/*Waisenhuset* ble det kun påtruffet et mindre område med intakte kulturlag i den nedre delen av sjaktens vestre seksjon (TA 1997/1). Steril leire lå på +13,55 moh., ca. 1,4 m under bakkenivå. Over steril var det ca. 35 cm med mulige middelalderske kulturlag.

I forbindelse med drenering og fuktisolering rundt grunnmuren til *Kongsgårdsgata 2B* ble det registrert intakte kulturlag i sjaktens sydøstre del (TA 1999/20). Lagsekvensen fra dette området stemte med situasjon dokumentert ved tidligere undersøkelser i gaten og på Vestfrontplassen (TA 1985/2; TA 1996/8). Disse undersøkelsene viste en jordhorisont over rasleiren, antagelig den første markoverflaten. Denne dateres til sen vikingtid og inneholder spor etter en preurban bosetning (Reed et. al 1998). Over markoverflaten fantes en sekvens bestående av brannlag og tykke teglsteinsflislager som trolig tilhørte middelaldersk aktivitet i området. Brannlagene var ikke datert, men steinflislaget representerte trolig produksjonsavfall fra ulike middelalderske byggeperioder på domkirken. Overvåkingen viste altså at middelalderske levninger forekommer i området, men at levningene i hovedsak er yngre.

I forbindelse med legging av nye vannledninger til eiendommene *Prinsens gate 4B og 4C* ble det gravd en grøft i vestre fortau samt to hull i østre del av veibanen, alle inngrep med dybde på ca. 2 m (TA 2003/09). Til tross for omfattende gravearbeid i Prinsens gate fantes kulturlag bevart i den vestre halvdel av veibanen og i fortauet. Kulturlagene besto i hovedsak av et ca. 0,5 m tykt dyrkingslag som er dannet over en lang tidsperiode, og som på bakgrunn av tidligere undersøkelser ble datert fra jernalderen og frem til 1600-tallet. Dette lå over et ca. 0,2 m tykt siltblandet leirelag som representerer rester etter leirraset fra omkring 100 AD. Det at leiren var såpass tynn tyder på at vi befinner oss i den vestre kanten av rasområdet.

I forbindelse med fjerning av oljetank og kontroll av drenering langs vestfløyen av *Waisenhuset* ble det gravd en grøft og et hull (TA 2003/17). Observasjonene var i samsvar med øvrige undersøkelser på eiendommen som viste en omfattende økning i kulturlagene i nyere tid, dvs. fra 1600-tallet og oppover. Kulturlagene i den nordre del av grøften hadde en total tykkelse på ca. 1,7 m. 1700-talls keramikk ble funnet ned til en dybde av 1,10 m. Troligvis var de nederste ca. 0,5 m kulturlag avsatt i middelalderen, og klebersteinsfragmenter avfall fra steinhuggervirksomhet ved domkirken.

I forbindelse med legging av ny vannledning til *Waisenhuset* ble det gravd et hull (TA 2008/1). Som antatt foregikk all graving i tidligere oppgravde masser. Det var et mindre parti med urørte kulturlag (trekistebegravelse), i leirelag blandet med klebersteinsflis. Undersøkelsen bekreftet tidligere opplysninger, og viste at arealet under dagens Kongsgårdsgata har vært brukt som kirkegård. De blandede klebersteinholdige leirmassene var typiske også for kirkegårdsjorden observert ved utgraving for det nye servicebygget nordvest for domkirken. Homogent lag tydet på en intensiv bruk

av området. Denne del av domkirkegården var avsatt til gravlegging av fattige medlemmer av domkirkens menighet.

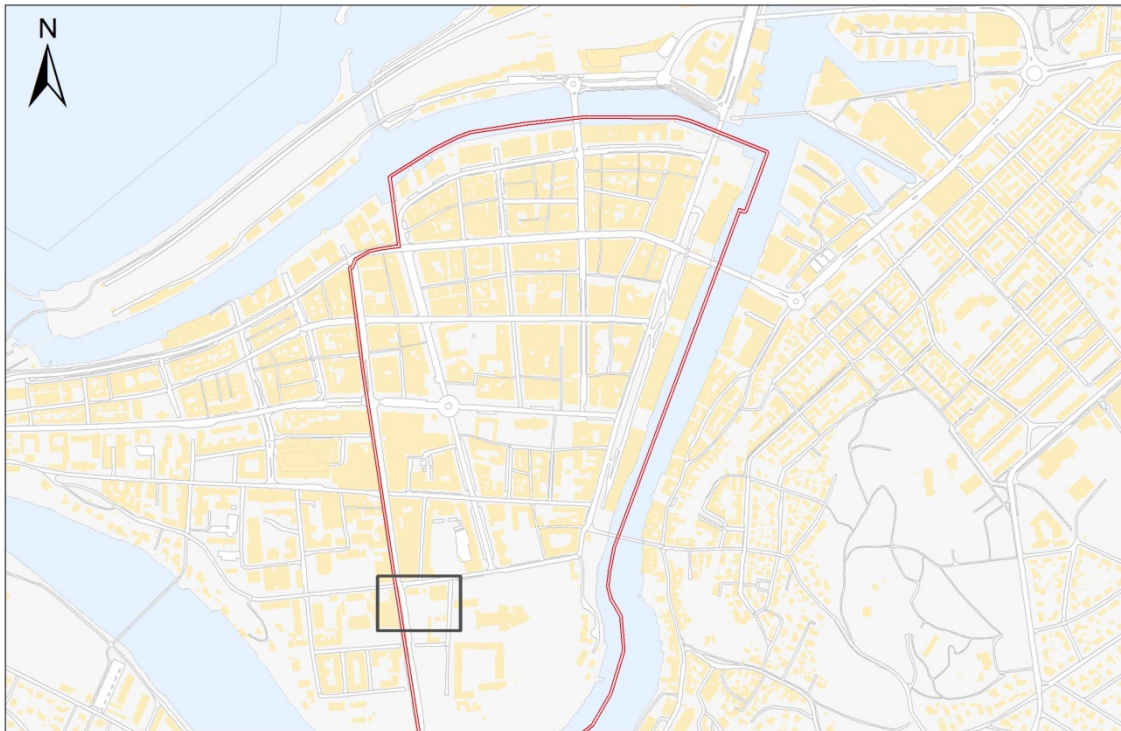
I forbindelse med omkobling av vannledning til *Kongsgårdsgata 2* ble det gravd et hull på nordsiden av eiendommen (TA 2008/15). Overgangen til kompakt leire lå 1,27 m under overflaten. Observasjonene var i samsvar med de øvrige undersøkelsene på eiendommen som viste en omfattende økning i kulturlagene i nyere tid, fra 1600-tallet og oppover. Leire i bunnen stammet fra leirskredet avsatt rundt Kristi fødsel. Det var mulig at de nederste ca. 0,15 m av kulturlagene var avsatt i middelalderen, og at fragmentene av kleberstein representerte avfall fra steinhuggervirksomheten ved domkirken.

I forbindelse med legging av optiske kabler mellom *Bispegata 7b og 9a* ble det gravd en grøft samt et hull over eksisterende trekkør i vest (TA 2009/40). Bispegata fikk nytt asfaltdekke på 1960-tallet og i den forbindelse skal man da ha «sjaktet seg ned til fast bunn» ca. 0,7 til 0,8 m dybde. Arkeologiske registreringer foretatt i forbindelse med rehabilitering av avløpsledningen i 2000 viste at kulturlagene i det aktuelle området varierte en del i tykkelse (TA 2000/16). Øst for undersøkelsesområdet var total tykkelse på kulturlagsavsetningen ca. 1,35 m, mens vest for området ved hjørnet av Prinsens gate var de ca. 0,75 m. De eldste kulturlagene registrert i øst, med tykkelse ca. 0,7 m, besto av humusholdig brun jord over et lag med leiraktig, gråbrun jord. På grunn av den begrensede dybden kom ikke gravearbeidet i berøring med intakte kulturlag, som her måtte ligge dypere.

Ved graving av fjernvarmegrøfter ved *Kong Haakon VII's Plass mellom Prinsens gate og Waisenhuset* ble det registrert flere steinsatte renner ned i rasleira (TA 1992/7). Rennene lå ca. 0,6-0,8 m under dagens overflate og var av ukjent alder. Det undersøkte området viste, som forventet, åpent land eller beite, og ikke intensiv pløying. Det var også spor etter metallhåndverk fra 1600 eller 1700-tallet.

I forbindelse med graving for nye trekkør i Erling Skakkes gate/Bispegata/Prinsens gate ble det gravd en grøft i traseen *Prinsens gate ved Kong Haakons VII's Plass og Bispegata ved Bispegata 9b* (TA 2006/08). I fortauet ble det påvist leire i en mer eller mindre regelmessig dybde på ca. 0,5 m under dagens overflate. Toppen skrånte nedover mot nord fra ca. 13,10 – 12,76 moh. Dette var enten toppen av leirrasmassen, eller mest sannsynlig det leirholdige dyrkningslaget påvist over det meste av domkirkeplataet. I tillegg ble det registrert et utbredt overliggende omrørt jordlag, ca. 0,25 m tykt, dyrkningslag eller enda et omrotet lag dannet i forbindelse med åkerbruk. I overgangen mellom dette og det underliggende leirelaget ble det tre steder registrert deler av langstrakte steinrenner som jf. TA 1992/7. Rennene har muligvis vært bundet sammen i et slags nettverk, og anlagt for å drenere åkrer og enger under etterreformatorisk tid, jf. gamle kart. Agrarvirksomhet er påvist på domkirkeplataet tilbake til romertid. Det var dog også mulig å knytte dem til andre dreneringsrelaterte formål, kanskje knyttet til nærliggende domkirken og Erkebispegården.

Det berørte området ligger utenfor den regulære middelalderske bebyggelsen. I denne delen av Nidarneset er det mest sannsynlig med funn av spor etter dyrking og åkerbruk fra perioden, spor etter eldre bosetning i form av ard- og konstruksjonsspor fra jernalder samt rasskredleire fra rundt Kristi fødsel.

	Prosjektnavn: Arkeologiske undersøkelser jf. oppgradering av fortausdekket i Prinsensgate langs Haakon VIIIs Plass, Trondheim.	EUREF89/UTM32
	Prosjektnr: 1020934	Kartgrunnlag: Statens kartverk, Geovekst og kommuner
	Oppdragsrapport: 219/2016	

Figur 1. Oversiktskart over Haakon den VIIIs Plass og tilgrensende områder.

Tidligere undersøkelser har vist spor av kulturlag knyttet til åkerbruk gjennom et langt tidsspenn fra jernalder og opp til 1700-tallet. Påviste steinrenner tolket som dreneringssystem kan være fra middelalder. Rett øst for tiltaksområdet er det også påvist steinsflislag knyttet til flere perioder av byggingen av domkirken. Kulturlagene ligger i hovedsak fra ca. 0,5 m dybde, men en tilsvarende graving på Håkon VII's Plass påviste omrotede kulturlag fra ca. 0,25 m dybde.

1.4 Undersøkelsens målsetning

Undersøkelsen hadde potensial til å belyse bruken av et område som lå utenfor selve middelalderbosetningen, i et område hvor det har fremkommet mange spor etter preurban bosetning. Fantes det flere spor etter dyrking og åkerbruk her som kunne øke kunnskapen om de middelalderske åkrene? Det var også interessant å se om steinrennene - knyttet til vannføring eller mest sannsynlig drenering - som gikk over plassen kunne gjenfinnes i dette nivået. Vi befinner oss i overgangssonen mellom by og land, og en undersøkelse her har potensial til å belyse nye sider ved interaksjonen mellom dem.

2 Undersøkelsen: Metode og gjennomføring

Gravearbeidet ble gjort under sporadisk arkeologisk overvåking hvor forholdene ble dokumentert etter NIKUs gjeldende standard. Det ble gravd med minigraver fra sør til nord. Det ble tatt foto av gravd område og detaljer. Til innmåling ble det anvendt CPOS. Data ble lagt inn i MABYGIS.

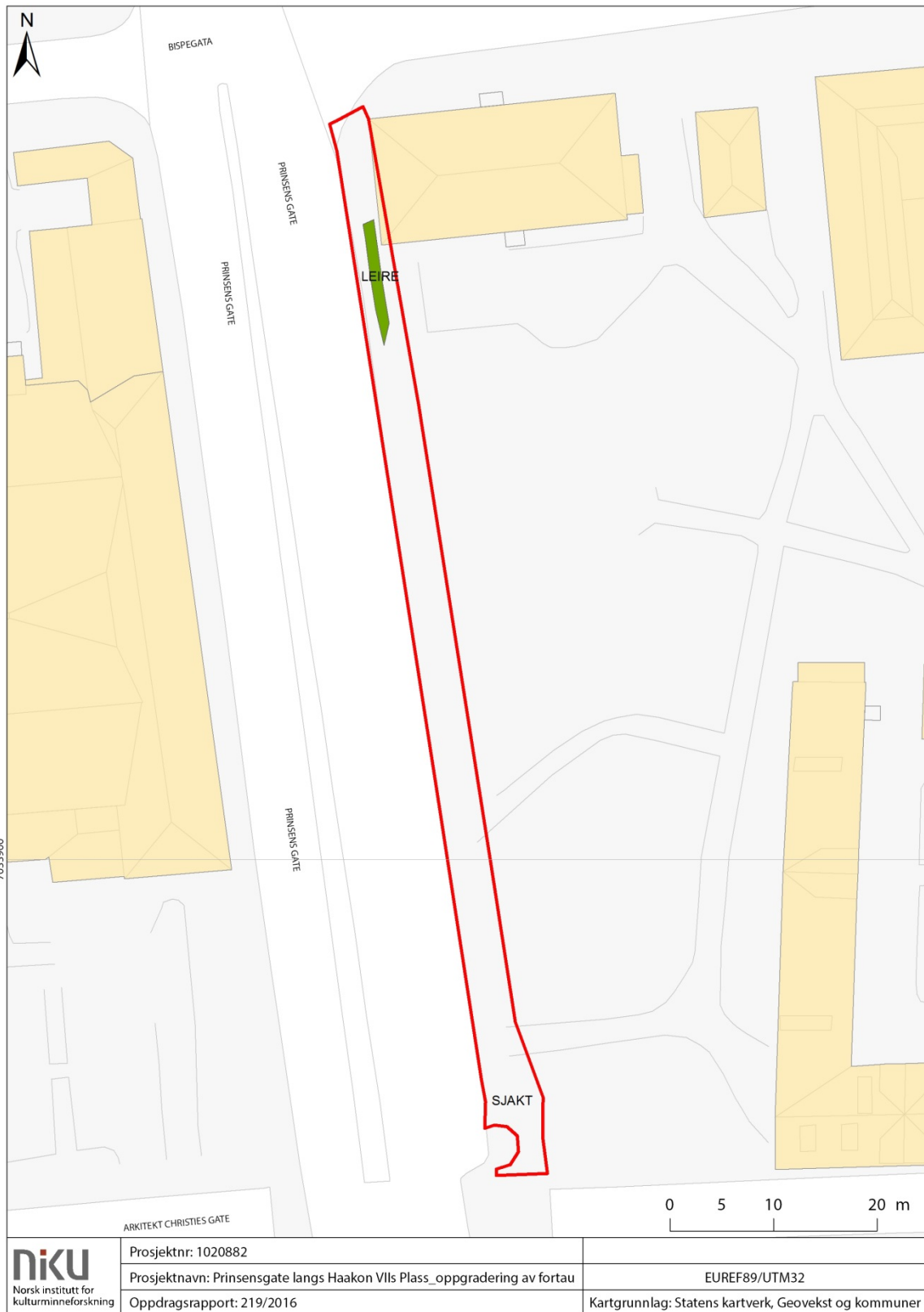
Kontroller ble gjennomført 7.-10., 15. og 16. november 2016 av arkeolog Ian W. Reed (7. og 8.), Ann Kathrin Jantsch (9., 10. og 15.) og Julian Cadamarteri (16.) ved NIKUs distriktskontor Trondheim. Graver sto for gravingen med minigraver. Gravemaskinsjåfører i løpet av perioden var Lars Gunnar Midtlyng og Stian Skjølberg. Den 15. deltok arkeolog på oppgraving av hele strekket med mur ved Café Ni Muser.

Underveis i anleggsarbeidet ble det oppdaget problemer med fundamentet for skiltportal v/Café Ni Muser. Skiltportalen var ikke forsvarlig sikret, fundamentet måtte skiftes og det var ønskelig å installere dette så raskt som mulig. /Det var behov for å grave et hull innenfor omsøkt graveareal for å etablere et dypere fundament./ Det nye fundamentet var 2,5 meter dypt, noe som medførte at det måtte graves dypere enn tillatt godkjenning. Det ble søkt om endringsmelding i tillatt graveomfang fra vegvesenet den 28. november 2016. Hullet graves inntil fasaden til Bispegata 9A. Riksantikvaren ga tillatelse til å grave et hull som kunne være inntil 1,0 x 1,0 m og 2,5 m dypt. Det ble ikke stilt krav om ytterligere arkeologiske undersøkelser i forbindelse med dette arbeidet.

Undersøkelsen ble gjennomført i henhold til vilkår i vedtak og jf. avmerking på graveplan. Det ble lagt duk og geonetting i bunn før det ble fylt grus over.

Figur 2: Det undersøkte området. Sett mot SSØ. Foto: Da_61143_003.

Figur 3: Kart som viser inngrepet og leirens plassering i sjakta.

3 Resultater

3.1 Stratigrafi

Tiltaksområdet besto i hovedsak av moderne, blandede og omrotede masser samt moderne forstyrrelser. Massene i *plan* i bunnen av grøfta besto i hovedsak av brun fin sand, samt leire i grøftene. Det fantes noen fragmenter av tegl og noe spredt kull. Det gikk flere kabler i undersøkelsesområdet. To grøfter gikk tilnærmet N-S gjennom området. I den nordligste delen, utenfor Café Ni Muser, gikk det mange trekkør.

Utenfor levegg til Café Ni Muser besto massene av brun sand/grus med småstein og noe grå grus i østligste delen av feltet. Det gikk to rørtraseer med flere rør tilnærmet N-S langs hele strekket, to i vestsiden og to i østsiden. Ca. midt i sjakta fantes et lite felt med grå leire i midtpartiet (figur 4). Lengde fra ca. 10-12 m NS, bredde ca. 25 cm til 1 m, dybde ca. 35 cm. Denne leiren er trolig rester av rasleire fra rundt Kristi fødsel. I den ene enden av leiren er det muligvis bunn av dyrkningslag, lysbrun farge, ingen strukturer.

Figur 4. Leire, mulig rester av rasleire, i nordlig del av sjakta. Sett mot NNW. Foto: Da_61143_007.

Det var ingen observasjoner av middelalderlag i *profilene*, kun moderne masser. Profilene besto i hovedsak av grus. I østprofilen i midtre del lå asfaltheller i topp med grå grus under (figur 4 venstre). I profilen mot bakgården til Café Ni Muser var det mørkebrun/svart jordmasse med mye røtter, spor etter hagejord (figur 4 høyre).

Feltets gravebredde var ca. 3,5 m og dybde ca. 37 cm fra toppen av asfalthellene.

Steril undergrunn ble ikke nådd ved gravingen.

Figur 5. Venstre: Representativt profilbilde tatt av østsiden. Høyre: Profilbilde ved utearealene til Café Ni Muser (hagejord). Begge foto sett mot øst. Foto: Da_61143_002 og Da_61143_006.

Figur 6. Oversikt forholdene i den nordlige halvdelen av sjakta, Café Ni Muser til venstre. Bilde tatt mot S. Foto: Da_61143_008.

3.2 Kulturhistorisk tolkning

Undersøkelsen i Prinsensgate langs Haakon VII's Plass har vist at mesteparten av det arkeologiske materiale på denne siden av Prinsensgate mellom Arkitekt Christies gate og Bispegata er fjernet i forbindelse med graving for rør og ledningsnett. Kun en liten rest av leire ble registrert ved undersøkelsen. Det må dog påpekes at det *kan* finnes intakte kulturlag på dypere nivå. Denne undersøkelsen gikk kun ned til ca. 35 cm under overflaten.

Leiren som ble registrert i den nordlige delen av tiltaksområdet, utenfor Café Ni Muser, er sannsynligvis toppen av rasleiren fra rundt Kristi fødsel. I den ene enden av leiren er det muligvis bunn av dyrkningslag.

4 Oppsummering og konklusjon

Med utgangspunkt i tidligere undersøkelser i området var det potensial til å påtreffe spor etter åkerbruk gjennom et langt tidsspenn fra jernalder og opp til 1700-tallet, spor etter eldre bosetning fra jernalder samt rasskredleire fra rundt Kristi fødsel. Selv om det skulle graves relativt grunt, var det potensial til å påtreffe kulturlag.

Det ble ikke registrert automatisk fredete kulturlag innenfor undersøkelsesområdet i Prinsensgate langs Haakon VII's Plass. Undersøkelsen har vist at mesteparten av eventuelt arkeologiske materiale her på denne dybden er fjernet i forbindelse med graving for rør og ledningsnett. Det var ingen observasjoner av middelalderlag i profilene, kun moderne masser. Kun en liten rest av leire, muligvis rester av rasleire fra rundt Kristi fødsel, ble registrert i bunnen i den nordlige delen av tiltaksområdet. I leiren var det mulige spor av dyrkningslag.

Det må påpekes at undersøkelsen gikk grunt, og at det *kan* finnes intakte kulturlag på dypere nivå.

Steril undergrunn ble ikke nådd ved gravingen.

5 Litteratur

Berg, H. 1951. Trondheim før Cicignon. Trondheim.

Eriksen, H. T. 1996. Arkeologiske rapport TA 1996/22. NIKU Distriktskontor Trondheim. Arkeologiske undersøkelser i Kongsgårdsgata 2, Waisenhuset, vannlekkasje. Arkivrapport.

Every, S. 1992. Arkeologisk rapport TA 1992/7. Riksantikvaren. Kong Haakon VII Plass. Arkivrapport.

McLees, C. 2006. Arkeologisk rapport TA 2006/08, nr. 19/2006. Erling Skakkes gate/Bispegata/-Prinsens gate. Arkeologisk overvåking av graving for nye trekkør. Arkivrapport.

Olsson, A. 1997. Arkeologisk rapport TA 1997/1. NIKU Distriktskontor Trondheim. Overvåking av nedsetting av kum Waisenhuset. Arkivrapport.

Petersén, A. H. 1999. Arkeologisk rapport TA 1999/20. NIKU Distriktskontor Trondheim. Drenering og fuktisolering rundt grunnmur til byggnad Kongsgårdsgt. 2B. Arkivrapport.

Reed, I. 2000. Arkeologisk rapport TA 2000/16. NIKU Distriktskontor Trondheim. Graving for nytt sykkelfelt i Bispegata, Trondheim. Arkivrapport.

Reed, I. 2003. Innberetning TA 2003/09. NIKU Distriktskontor Trondheim. Prinsens gate 4B og C. Arkeologisk overvåking i forbindelse med legging av ny vannledning. Arkivrapport.

Reed, I. 2010. Arkeologisk rapport TA 2009/40. NIKU Oppdragsrapport 63/2010. Innberetning fra overvåking av graving av en kabelgrøft mellom Bispegata 7b og 9a. Arkivrapport.

Reed, I., Kockum, J. Hughes, K., Utigard Sandvik, P. 1998. Excavations outside the west front of Nidaros Cathedral in Trondheim. NIKU oppdragsmelding 55. TA 1996/8.

Top. Ark. Arkeologi hovedkatalog. Ajourført av Øyvind Lunde 15.2.1974.

6 Vedlegg

6.1 Fotoliste

Foto er lagret i Vitenskapsmuseets fotodatabase.

Filnavn	Motiv	Sett mot	Fotograf	Opptaksdato
Da_61143_001.tif	Oversikt gravd område sørlig halvdel	NNV	Ann Kathrin Jantsch	10.11.2016
Da_61143_002.tif	Profil østkant m/målestokk	ØNØ	Ann Kathrin Jantsch	10.11.2016
Da_61143_003.tif	Oversikt gravd område sørlig halvdel	SSØ	Ann Kathrin Jantsch	10.11.2016
Da_61143_004.tif	Oversikt gravd område nordlig halvdel	NNV	Ann Kathrin Jantsch	15.11.2016
Da_61143_005.tif	Oversikt gravd område nordlig halvdel 15.11.2016	SSØ	Ann Kathrin Jantsch	15.11.2016
Da_61143_006.tif	Profil østkant v/ Café Ni Muser m/målestokk	ØNØ	Ann Kathrin Jantsch	15.11.2016
Da_61143_007.tif	Oversikt felt med leire m/målestokk i nord	NNV	Ann Kathrin Jantsch	15.11.2016
Da_61143_008.tif	Oversikt gravd område i nordligste del v/Café Ni muser	S	Ian W. Reed	16.11.2016
Da_61143_009.tif	Oversikt gravd område i nordligste del v/Café Ni muser	N	Ian W. Reed	16.11.2016
Da_61143_010.tif	Oversikt gravd område i nordligste del v/Café Ni muser	NNV	Ian W. Reed	16.11.2016

6.2 Innmålingsdata

INNMÅLINGSDATA

PT_ID	NORTHING	EASTING	ELEVATION	DESCRIPTIO
34	7033971,7371	569534,5002	11,9055	SJAKT
33	7033972,7025	569535,9469	11,9943	SJAKT
32	7033970,398	569536,3736	12,0636	SJAKT
31	7033959,9463	569536,1813	11,782	LEIRE
30	7033956,4174	569536,6519	11,7878	LEIRE
29	7033953,0562	569537,1964	11,9021	LEIRE
28	7033949,6494	569537,9831	11,9478	LEIRE
27	7033951,7922	569538,4753	11,9255	LEIRE
26	7033955,956	569537,7839	11,8398	LEIRE
25	7033961,7604	569537,0101	11,7777	LEIRE
24	7033961,3155	569535,9534	11,7341	LEIRE
23	7033968,4418	569533,4264	12,0408	SJAKT
22	7033938,3087	569538,13	12,417	SJAKT
21	7033906,9197	569543,0417	12,8984	SJAKT
20	7033878,6175	569547,4346	13,2959	SJAKT
19	7033876,5844	569547,8004	13,202	SJAKT
18	7033874,0122	569547,7351	13,414	SJAKT
17	7033874,3422	569548,6777	13,4378	SJAKT
16	7033874,1663	569549,8775	13,474	SJAKT

15	7033873,2902	569550,849	13,5318	SJAKT
14	7033871,7662	569550,9927	13,6287	SJAKT
13	7033870,4987	569550,1764	13,6879	SJAKT
12	7033870,0794	569548,8428	13,664	SJAKT
11	7033869,4638	569548,8402	13,5645	SJAKT
10	7033869,6749	569553,7825	13,8131	SJAKT
9	7033873,1706	569553,2983	13,722	SJAKT
8	7033877,0011	569553,3638	13,5993	SJAKT
7	7033884,304	569550,6826	13,3559	SJAKT
6	7033899,4288	569548,3315	13,0087	SJAKT
5	7033927,6669	569543,9002	12,6256	SJAKT
4	7033943,9486	569541,3359	12,1961	SJAKT
3	7033944,5045	569540,6951	12,1128	SJAKT
2	7033958,8291	569538,4561	11,8809	SJAKT
1	7033959,5654	569537,935	11,7548	SJAKT

6.3 MABYGIS-skjema

MABYGIS	
Infoskjema	
Prosjektnummer og -navn	1020934. TA 2016/26 Prinsensgate langs Haakon VII's Plass, Trondheim. Arkeologiske undersøkelser i forbindelse med oppgradering av fortausdekket.
RA saksnummer dispensasjon	16/01662-6
Rapport/brev	219/2016
Adresse og by	Prinsensgate langs Haakon VII's Plass (mellom Arkitekt Christies gate og Bispegata), Trondheim.
Målemetode	CPOS
Dato	16.11.2016
Koordinater tiltaksområde	Shapefiler
Overflate	
Topp overflate	13 og 14 m.o.h.
Type overflate	Asfaltdekke. Fortau.
Etterref. Kulturlag	
Topp	
Type/tolkning	
MA kulturlag	
Topp	
Type/tolkning	
Forhistoriske kulturlag	
Topp	

Type/tolkning	
Naturbakke	
Topp	
Type	

Norsk institutt for kulturminneforskning er et uavhengig forsknings- og kompetansemiljø med kunnskap om norske og internasjonale kulturminner.

Instituttet driver forskning og oppdragsvirksomhet for offentlig forvaltning og private aktører på felter som by- og landskapsplanlegging, arkeologi, konservering og bygningsvern.

Våre ansatte er konservatorer, arkeologer, arkitekter, ingeniører, geografer, etnologer, samfunnsvitere, kunsthistorikere, forskere og rådgivere med spesiell kompetanse på kulturarv og kulturminner.

www.niku.no

NIKU Oppdragsrapport 219/2016

NIKU hovedkontor
Storgata 2
Postboks 736 Sentrum
0105 OSLO
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tønsberg
Farmannsveien 30
3111 TØNSBERG
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Bergen
Dreggsallmenningen 3
Postboks 4112 Sandviken
5835 BERGEN
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Trondheim
Kjøpmannsgata 1b
7013 TRONDHEIM
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tromsø
Framsenteret
Hjalmar Johansens gt. 14
9296 TROMSØ
Telefon: 77 75 04 00